

Výroční zpráva 2007

Naše motto:

„Vzdálí-li se lidské srdce od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“

*(slova Luthera Stojícího Medvěda
z kmene Lakotů)*

Rok 2007 očima Arniky

S určitým odstupem vypadá rok 2007 méně dramatický, než se nám v Arnice zdál, když jsme ho prožívali, a to až u mluvím o věcech vnějších anebo o vnitřním vývoji organizace. Člověku by se tedy chtělo při jeho hodnocení napsat, že vlastně nebyl ničím výjimečný, ale to by nebyla tak úplně pravda. Obecně se dá říci, že v řadě oblastí jsme sklízeli ovoce dlouhodobě vedených kampaní a v Arnice samotné došlo k řadě podstatných změn, anebo jsme o nich alespoň rozhodli.

Důležitou změnou bylo střídání prioritních kampaní Arniky, „Budoucnost bez jedů“ nahradila „Nehrajme si s PVC“, která měla ostrý start. Zahájila zveřejněním rozborů dětských hraček na přítomnost toxických ftalátů, které vyprovokovaly další testy prováděné už státními institucemi. Chemická bezpečnost hraček se stala i celoevropským tématem, k čemuž nepochybně přispěla odhalení zakázaných ftalátů v plastových hračkách z PVC. Celkem úspěšně zahájila i petice této kampaně nazvaná „Za náhradu PVC“, kterou do konce roku podpořilo téměř 7000 lidí včetně významných osobností ve společnosti.

Tak jako měla kampaň „Nehrajme si s PVC“ ostrý start, dá se říci o kampani „Budoucnost bez jedů“, že měla ostrý konec svého kralování coby prioritní kampaň Arniky. V březnu museli Arnika, její dobrovolníci a spolupracující organizace napnout všechny své síly, aby uhájili dostupnost informací o toxických látkách v zákonu o Integrovaném registru znečišťování v rozsahu, v jakém ji tato kampaň pomohla zavést v letech 2001 – 2003.

Nenudili jsme se ani v jiných programech. Centrum pro podporu občanů (CEPO) bránilo naše pražské obzory, konkrétně panorama Prahy při pohledu z Hradčan na Pankrác. Svými aktivitami, ve spojení s dalšími pražskými občanskými sdruženími, vzbudilo pozornost programu UNESCO v Paříži. I přes to, že pro pražské vládcce není ani UNESCO autoritou, se zatím podařilo udržet jazyčky vah v kauze pankráckých mrakodrapů na nerozhodném váhání. CEPO pomohlo i v roce 2007 zachránit nám stín v letních vedrech a úkryt před jarním deštěm pod několika desítkami korun stromů, které měly jinak padnout.

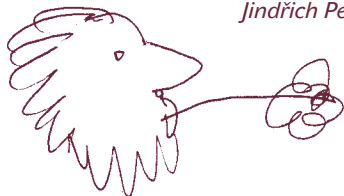
Program Ochrana přírody navázal na dlouholeté snažení při ochraně území zařazených do sítě Natura 2000 a v ochraně vod a na ně vázaných ekosystémů. Podařilo se nám uspět se stížností u Evropské komise kvůli nevyhlášené ptačí oblasti Heřmanský stav – Odra – Poolší.

Dalších úspěchů dosáhly i pobočky Arniky – Tým Bořena získal patronát nad další lokalitou ohrožených druhů rostlin na bílých stráních v Českém středohoří, jihlavská pobočka bodovala u ministra Martina Bursíka v souboji s Kronospanem, gigantom na výrobu dřevotřísek za použití formaldehydu.

Co se týče vývoje uvnitř organizace, posílili jsme tým Koordinačního centra a ke konci roku jsme uzavřeli strategické plánování, ze kterého mimo jiné vyplynulo značné zjednodušení struktury organizace, takže jsme například zrušili dvoustupňovou rozhodovací strukturu. Toto zjednodušení však zaznamenají daleko spíše lidé uvnitř organizace. Zda se projeví i ve zlepšení naší práce navenek, si musíme počkat.

Já jsem také přestal být k poslednímu dni roku 2007 předsedou a počínaje lednem 2008 se na tomto postu budu střídát po půl roce členové Výkonné rady zvolení Valnou hromadou v říjnu 2007. Chtěl bych vám tedy jako odstoupující předseda poděkovat za veškeré úsilí a podporu, kterou jste Arnice věnovali. Bez ní bychom toho dosáhli mnohem méně, pokud vůbec něčeho. Děkuju.

Jindřich Petrlík, předseda Arniky v letech 2004 – 2007

Dobrý voják Švejk dovezl do Poslanecké sněmovny Integrovaný registr znečišťování, který chtěli poslanci zmrazčit a osekát. I díky petici Budoucnost bez jedů II a Výzvě starostů a zastupitelů se podařilo rozsah zveřejňovaných informací zachovat.

Foto: Ondřej Petřík

Toxické látky a odpady

Program se zasazuje o omezení nebezpečných látek unikajících do životního prostředí a o snížení množství produkováných odpadů a lepší nakládání s nimi. Prosazujeme takovou podobu zákonů, která bude lépe chránit naše životní prostředí. Zasazujeme se o právo občanů na informace o toxických látkách v životním prostředí a podporujeme je, aby tyto informace vyhledávali a požadovali je. Program se soustředí na řešení těchto problémů jak v České republice, tak v evropském či globálním měřítku. Program Toxické látky a odpady je významným a aktivním členem mezinárodních sítí nevládních organizací s podobnými cíli.

Program Toxické látky a odpady v roce 2007

a Den Země jsme zahájili celostátní kampaň „Nehrajme si s PVC“. Jejím cílem je snížit nebo zcela zamezit používání PVC tam, kde hrozí významné uvolňování nebezpečných látek ohrožujících zdraví a životní prostředí – např. hračky a předměty pro děti, zdravotnictví a potravinové obaly.

Získali jsme téměř 7000 podpisů pod petici „Za náhradu PVC“, která spolu s informačními stánky putovala po letních hudebních festivalech. Pod petici se podepsalo také více než 60 osobností kulturního a společenského života. Na základě našich podnětů a testů, které jsme nechali udělat, bylo pro vysoký obsah ftalátů z trhu staženo několik hraček a pomůcek pro děti.

Díky systematické informační kampani Arniky o nebezpečí PVC začaly postupně nahrazovat pomůcky z PVC nemocnice sv. Alžběty v Lounech a nemocnice v Havlíčkově Brodě. Na novorozenecké oddělení nemocnice v Českých Budějovicích jsou bezpečnější pomůcky využívány již z 90 %. Uspořádali jsme několik besed a přednášek o PVC v mateřských školách a mateřských centrech.

S firmami Pekárny a cukrárny Náchod a Nowaco jsme dojednali náhradu obalů na potraviny z PVC za bezpečnější materiál. Pokračovali jsme v jednáních o náhradě PVC s řetězcem Ahold.

V kampani „Budoucnost bez jedů“ jsme zabránili omezení informací o vypouštěných toxických látkách, které jsou zveřejňovány v Integrovaném registru znečišťování (IRZ). Během první poloviny roku 2007 jsme pod vlivem, aby vláda a parlament IRZ neomezovaly, nasbírali podpisy 208 starostů a zastupitelů. Petici „Budoucnost bez jedů II“ s 16 206 podpisy jsme během happeningu v březnu předali poslancům Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Předkladatel zákona, ministr životního prostředí Martin Bursík, zákon nakonec stáhl z projednávání.

Vyhlásili jsme žebříčky největších znečišťovatelů v jednotlivých krajích za rok 2006 sestavené podle údajů v Integrovaném registru znečišťování. Ve srovnání s předchozím rokem bylo patrné, že některé podniky právě na základě umístění v těchto žebříčcích snížily množství nebezpečných látek vypouštěných do životního prostředí. Zveřejňování žebříčků potvrdilo, že registr je motivujícím nástrojem pro snižování průmyslového znečištění.

V části kampaně zaměřené na naplnění Stockholmské úmluvy o perzistentních organických látkách (= POPs, čili dioxinech, DDT a podobných látkách) se nám podařilo dojednat s Plzeňským krajem, že zaplatí analýzu znečištění hospodářských budov vrácených v restituci rodině Rychtaříkových v Klatovech – Lubech, které jsou zamořené pesticidy jako DDT či lindan. Studie bude sloužit především jako podklad pro žádost o prostředky na vyčištění objektů. Rovněž se podařilo dosáhnout přezkoumání postoje k tomuto případu Úřadem veřejného ochrany práv v Brně.

V rámci IPEN (International POPs Elimination Network) jsme nadále fungovali jako sekretariát pracovní skupiny pro dioxiny, PCB a odpady. Koordinovali jsme nevládní organizace při mezinárodních jednáních o limitech pro perzistentní organické látky (POPs). Na schůzce stran Stockholmské úmluvy v Dakaru IPEN pod vedením Arnikou koordinované pracovní skupiny v květnu 2007 pomohl prosadit přijetí Směrnice pro nejlepší dostupné technologie (BAT) a nejlepší postupy z hlediska životního prostředí (BEP) pro tuto úmluvu.

Zúčastnili jsme se mezinárodních jednání o celosvětovém omezení výroby rtuti, coby vysoce nebezpečného těžkého kovu. Do výsledného dokumentu jsme spolu s dalšími organizacemi prosadili Integrovaný registr znečišťování jako jeden z doporučených nástrojů sledování pohybu rtuti v životním prostředí. Zátěž českého prostředí rtutí pomůže snížit to, že Spolana Neratovice musí opustit výrobu chloru za použití rtuti o rok dříve, než plánovala, tedy do konce roku 2014. V součtu s úspěchem z roku 2006 Arnika snížila provoz amalgámových elektrolýz v českých chemičkách o tři roky, což je v porovnání s jinými zeměmi vcelku úspěch, i když my nejsme až tolik spokojeni.

Pod záštitou MŽP ČR jsme v květnu 2007 úspěšně ukončili roční soutěž pro studenty středních škol Odpad jako surovina, které se zúčastnilo 80 soutěžních týmů ze 66 škol z celé České republiky. Vyhráli ji studenti jičínského Lepařova gymnázia a za odměnu navštívili v září Šumavský národní park.

Vedoucí programu: RNDr. Jindřich Petrlík

Až 250 let staré lípy v Břevnovském klášteře padly nezákonně. Arnika podala na správce kláštera trestní oznámení, aby se takový postup nestal precedentem pro další správce památek.

Foto: Lukáš Matějka

Centrum pro podporu občanů

Centrum pro podporu občanů (CEPO) podporuje občany a občanská sdružení v aktivitách na ochranu životního prostředí v jejich okolí, pomáhá zakládat nová sdružení a své služby poskytuje i obcím, které se rozhodly aktivně vystupovat na ochranu životního prostředí jejich obyvatel. Naším cílem je, aby občané, občanská sdružení, ale i obce využívali svých práv v ochraně vlastního životního prostředí a efektivně je bránili proti ničení a znečišťování. Nabízíme konzultace a podporu v oblasti legislativy a práce s médii. Místní iniciativy podporujeme především v oblastech odpadového hospodářství, kácení stromů, práva na informace či soustavy Natura 2000. Pomáháme také občanům s účastí ve správních řízeních a podporujeme účast veřejnosti v rozhodovacích procesech. Ve zvláště závažných případech nabízíme i právní pomoc.

Program Centrum pro podporu občanů v roce 2007

roce 2007 jsme v pobočkách v Českých Budějovicích, Děčíně, Jihlavě, Ostravě a Praze poskytli celkem 864 bezplatných konzultací týkajících se životního prostředí a pomohli založit šest nových občanských sdružení. Řešili jsme 190 různých případů poškozování životního prostředí a lidského zdraví.

Do sporu o výstavbu mrakodrapů na dohled od historického jádra Prahy jsme zapojili Centrum světového dědictví UNESCO a uspořádali jsme anketu pro obyvatele hlavního města. Starostovi Prahy 4 jsme předali požadavky na regulaci výstavby. Na základě odvolání občanských sdružení bylo zrušeno povolení k rozšíření severojižní magistrály související s mrakodrapy.

Podařilo se nám získat vyjádření Evropské komise k problému nevyhlášené ptačí oblasti Heřmanský stav-Odra-Poolší. V tomto dokumentu zaslaném České republice Komise kritizovala postup české vlády.

Ministerstvo životního prostředí rozhodlo po námitkách Arniky, obce a místního sdružení, že na havarované skládce u Pozdátek na Třebíčsku se nesmí skladovat další odpady. Toto rozhodnutí otevřelo prostor k sanaci havárie.

Majitelům bytů v Praze 3 zamořených rakovinouotvorným azbestem jsme pomohli podat žaloby na radnici, která kontaminaci způsobila a odmítla tehdejšími nájemníky byty vyčistit.

V případě Čečelického jezera se nám podařilo dosáhnout potrestání firmy H. Z. C. J., která jezero bez povolení oplotila, přestože biotop obývají vzácné sladkovodní medúzky, měkkýši a obojživelníci.

Na řadě míst v republice jsme se potýkali se zbytečným a někdy dokonce nepovoleným kácením zdravých stromů. Bránili jsme devastaci městské zeleně v Ostravě-Porubě, zachránili jsme alej vedoucí z Růženě do Třeště a desítky stromů na dalších místech. Místnímu sdružení ve Skutči se za naší podpory podařilo na místě, kde radnice plánuje supermarket, zachránit rekreační plochu se stromy. Za vykácení historického stromořadí jsme podali trestní oznámení na správce pražského Břevnovského kláštera.

Po celý rok jsme prosazovali právo občanů na informace. Poukazovali jsme na neoprávněné utajování informací a na nesprávné postupy některých úřadů. Za protiprávní utajování informací jsme zažalovali Úřad vlády ČR a Útvar rozvoje hlavního města Prahy a pokračovali v soudním sporu o informace se stavebním úřadem v Úvalech. Odvolání a stížnosti na nesprávné postupy jsme uplatnili také vůči pražskému magistrátu a Ministerstvu kultury ČR.

Zabývali jsme se novelami klíčových zákonů týkajících se práva na informace a ochrany přírody a krajiny. Společně s dalšími organizacemi jsme připomínkovali novelu stavebního zákona, která by umožnila další nekoncepční zástavbu zemědělské půdy a volné krajiny. Vláda ČR naše připomínky akceptovala a problematice body novely při svém projednání zákona nepřijala.

Zabývali jsme se novelou zákona o ochraně přírody a krajiny vyvolanou kritikou EU za špatnou aplikaci evropských směrnic. Vedle řady dalších návrhů jsme do tohoto zákona prosazovali lepší ochranu stromů rostoucích mimo les.

Komentovali jsme i záměr Ministerstva dopravy ČR žalovat nevládní organizace o náhradu škod za zdržení výstavby dopravní infrastruktury. Spolu s organizacemi zastřešenými Zeleným kruhem jsme se věnovali politice české vlády v oblasti udržitelného rozvoje a účasti veřejnosti v rozhodování.

Vedoucí programu: Martin Skalský

Přímo na hladině Labe v čarokrásném labském kaňonu uspořádala Arnika spolu s německou organizací BUND diskuzi odborníků z různých oblastí o budoucnosti této řeky. Foto: Ernst Paul Dörfler

Ochrana přírody

Program Ochrana přírody se zaměřuje především na ochranu druhově nejbohatších ekosystémů střední Evropy - vodních toků a mokřadů. Hledá a prosazuje takové alternativy spravování a využívání vodních toků, které směřují ke sladění požadavků ochrany přírody s protipovodňovou ochranou a s hospodářským využitím vodních toků a krajiny kolem nich. Další důležitou činností programu Ochrana přírody je záchrana mizejících druhů rostlin a živočichů v jejich původních biotopech a zachování přirozené rovnováhy krajiny.

Program Ochrana přírody v roce 2007

roce 2007 jsme se dále věnovali především problematice plánovaných jezů na Labi, které by řeku nenávratně a zbytečně poškodily. V březnu jsme na Mezinárodním labském fóru v Ústí nad Labem společně s německými partnery z organizace BUND upozornili na problémy, kterým Labe čelí, a na potřebu tuto řeku především chránit. Tady jsme se také zúčastnili jednání o význam-

ných problémech Labe, které budou řešeny v prvním cyklu plánování v oblasti vod.

Zveřejnili jsme čtyři případové studie z německých řek, které ukazují možnosti, které dává přírodě i lidem šetrný management toků. Studie popisují přínosy revitalizací pro přírodu a jako součást protipovodňové ochrany, systematickou obnovu niv a dokonce jedno zrušení přehradní hráze.

Uspořádali jsme českoněmecký Dialog na lodi – plovoucí konferenci o Labi, které se zúčastnili vědci, umělci, novináři i politici z Česka i Německa. Při plavbě unikátní krajinou kaňonu Labe se diskutovalo především o možnostech celoročního splavnění Labe a o hodnotách, které tato řeka přináší.

Na konferenci v Drážďanech jsme převážně německým účastníkům přiblížili současné dění kolem uvažovaných jezů na Labi i kolem protipovodňové ochrany.

Uspořádali jsme semináře pro veřejnost ve čtyřech krajích o možnostech a výhodách šetrného managementu vodních toků a o plánech povodí. Seminářů se celkem zúčastnilo 120 zástupců obcí, firem, nevládních organizací, institucí na ochranu přírody a krajiny i veřejnosti.

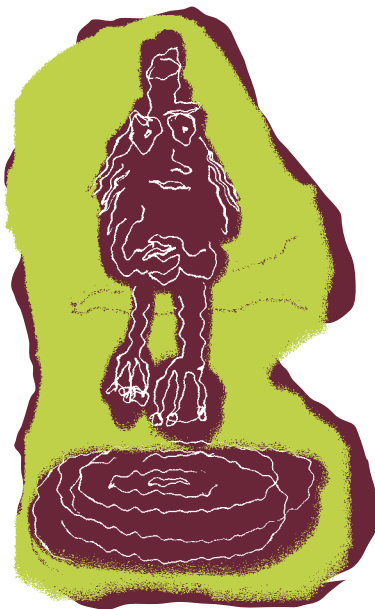
Věnovali jsme se přípravě plánované výstavby vodní nádrže v Mělčanech na Královéhradecku. Tam jsme se s místním sdružením snažili prosadit k přírodě šetrnější a vzhledem k povodním stejně účinný suchý poldr místo velké vodní nádrže, která by zničila prostředí mnoha vzácných druhů.

Zorganizovali jsme celorepublikové setkání nevládních organizací zabývajících se problematikou správy řek se zástupci Ministerstva životního prostředí ČR. Rovněž jsme se zúčastnili jednání o budoucím managementu vod na území Hlavního města Prahy a v povodí Dolní Vltavy. Sepsali a zveřejnili jsme připomínky k Plánu povodí Odry. Na setkání vznikla neformální „Koalice za živé řeky“, která sdružuje asi 15 organizací, které se správě řek věnují.

Připomínkovali jsme dokumenty k plánu povodí Dolního Labe a Odry, připomínky k Odře jsme zveřejnili pro další organizace, které by měly zájem dokument připomínkovat. Zúčastnili jsme se dvou jednání o správě povodí, která souvisejí s protipovodňovou ochranou Prahy. Spolu s dalšími nevládními organizacemi jsme se snažili prosadit komplexní přístup k protipovodňové ochraně v celé ploše povodí.

Na školách a dalších veřejných institucích jsme představili výstavu o vodě v krajině. Vydali jsme brožuru o revitalizacích vodních toků. Poskytlí jsme 80 konzultací týkajících se vodních toků a jejich správy a ochrany.

Zúčastnili jsme se jednání nevládních organizací s ministrem životního prostředí Bursíkem o podobě soustavy Natura 2000. Na tomto jednání ministr potvrdil, že labský kaňon bude díky své jedinečné přírodovědecké hodnotě zařazen do této soustavy.

Vedoucí programu: Kateřina Režná (roz. Hlavatá)

Pobočky Arniky

Arnika České Budějovice

Na začátku roku jsme uspořádali výstavu fotografií „Chemické havárie – rizika, o kterých průmysl nemluví, rizika, kterým můžeme předejít“. Na vernisáži promluvil Ing. Dalibor Stráský, předseda jihočeské organizace Strany Zelených, a zazněl koncert grind-corové kapely 57.

Pokračovali jsme ve sbírání podpisů pod petici „Budoucnost bez jedů II“, s kterou jsme v březnu oslovili jihočeské poslance Jana Babora a Toma Zajíčka s požadavkem, aby nehlasovali pro omezení informací Integrovaného registru znečišťování. Poslanec Babor přislíbil, že omezení zákona nepodpoří.

Studentům gymnázií J. V. Jirsíka a Jírovcovka jsme představili tematickou výstavu Voda v krajině.

Uspořádali jsme několik infostánků o problematice PVC a zahájili sběr podpisů pod petici „Za náhradu PVC“. Důvody, proč si nehrát s PVC, se veřejnost mohla dozvědět na besedě s vedoucí kampaně Miroslavou Jopkovou.

V květnu jsme uveřejnili výsledky Srovnávací studie odpadového hospodářství Českých Budějovic a Písku a přednesli je na veřejné besedě. Zúčastnili jsme se zasedání Komise životního prostředí města, kde bylo téma odpadového hospodářství projednáváno, a besed v rámci projektu Příroda v odpadu. Účastnili jsme se územního řízení na rozšíření skládky komunálního odpadu v Lišově.

Před českobudějovickými hypermarkety jsme společně se studenty Střední školy obchodu, služeb a podnikání provedli průzkum, ve kterém jsme se nakupujících ptali, jak jsou obeznámeni s riziky využití PVC v potravinových obalech.

Na Střední a Vyšší škole zdravotnické jsme uspořádali přednášku o nebezpečí používání PVC ve zdravotnictví. Přednáška byla doplněna panelovou výstavou o příkladech náhrad PVC v konkrétních nemocničních odděleních. Tato výstava dále putovala na Zdravotně sociální fakultu Jihočeské univerzity.

S dvěma mateřskými školkami jsme dohodli nahrazení hraček z PVC. Školka v Nerudově ulici navíc vstoupila do Koalice za náhradu PVC.

Vedoucí pobočky: Bc. Jitka Stráková

Arnika Děčín

Získali jsme podpisy několika starostů a zastupitelů pod petici „Budoucnost bez jedů II“ a kopie podpisů jsme předali děčínskému poslanci Vladimíru Šoltysovi s výzvou, aby nehlasoval pro omezení informací v Integrovaném registru znečišťování.

Na mezinárodní konferenci k oslavě 30 let CHKO Labské pískovce jsme prezentovali výstavu o vodě v krajině.

Uspořádali jsme několik infostánků k problematice PVC, zahájili sběr podpisů pod petici „Za náhradu PVC“ a před děčínskými supermarkety jsme uspořádali průzkum mezi zákazníky. V něm jsme se ptali, jak jsou obeznámeni s problematikou PVC a nakolik se vyhýbají potravinám baleným v tomto plastu.

V domově dětí a mládeže na Teplické ulici jsme v rámci dubnového Týdne Země uspořádali výstavu o nebezpečí PVC. Výstava dále putovala na střední zdravotnickou školu, kde byla ještě doplněna o informace týkající se používání

Smrtka v ulicích Děčína varovala v rámci Evropského dne bez aut před zbytečnými úmrtími na silnicích a bezohlednou jízdou. Foto: Kamil Repeš

zdravotnických pomůcek z PVC a jejich vlivu na lidské zdraví.

V září jsme se aktivně zúčastnili Dne bez aut. Společně s dalšími organizacemi jsme uspořádali dopravní soutěž pro děti a happening, při kterém postava smrtky v děčínských ulicích varovala řidiče před bezohlednou jízdou.

Místním občanům v Krupce na Teplicku jsme pomohli zorganizovat petici za omezení znečištění, které do ovzduší vypouští podnik Knauf Insulation.

Vedoucí pobočky: Kamil Repeš

Arnika Chotěboř

V Chotěboři a Havlíčkově Brodě jsme uspořádali informační stánky o problematice PVC,

kde se lidé mohli také připojit k petici „Za náhradu PVC“.

Ve spolupráci s chotěbořským gymnáziem jsme uspořádali výstavu „Budoucnost bez jedů II“, kterou zahájil Ing. Milan Havel přednáškou o výrobcích kolem nás a jejich dopadech na životní prostředí a lidské zdraví.

Nemocniciv Havlíčkově Brodě jsme pomohli udělat PVC audit. Společně jsme vyhledali problematické zdravotnické pomůcky na oddělení a navrhli k nim vhodnou alternativu bez PVC. Pomůcky z PVC se podařilo kompletně nahradit na dětském oddělení této nemocnice. Nemocnice Havlíčkův Brod se tak stala první nemocnicí s oddělením bez PVC na Vysočině.

Vedoucí pobočky: Matěj Man

Arnika Jihlava

Předali jsme petici „Budoucnost bez jedů II“ poslanci Františku Vublánovi a vyzvali jej, aby nehlasoval pro vládní návrh zákona o integrovaném registru znečišťování (IRZ), který by omezil právo na informace o toxických látkách.

V lednu a únoru jsme uspořádali výstavu „Chemické havárie – neštěstí, o kterých průmysl nemluví“. Tu navštívilo 40 školních tříd v rámci výuky chemie, fyziky a občanské výchovy, celkem výstavu v Jihlavě zhlédlo na 1500 osob. Na výstavu navázaly přednášky na dvou jihlavských středních školách.

Na několika infostáncích jsme i na Vysočině upozorňovali na problematiku výroby, používání a likvidace PVC. Nejvíce lidí je spolu s výstavou o PVC navštívilo na dvoutýdenním festivalu Prázdniny v Telči. Petici „Za náhradu PVC“ zde podepsalo také několik hudebníků, například Hana a Petr Ulrychovi nebo Miki Ryvola.

Účastnili jsme se povolovacího řízení ke stavbě nového filtru podniku Kronospan, největšího znečišťovatele ovzduší Vysočiny. Také díky našim připomínkám byl podnik nucen zveřejnit souhrn všech látek, kterými závod znečišťuje ovzduší. Iniciovali jsme korespondenční petiční akci, kterou podpořilo více než tisíc lidí. Ministerstvo životního prostředí podniku nařídilo měřit emise rakovinotvorného formaldehydu.

Při návštěvě kraje Vysočina jsme ministra životního prostředí Martina Bursíka upozornili na problémy, které má Vysočina v oblasti životního prostředí. Při této návštěvě ministr přislíbil

odkoupení skládky v Pozdánkách státem. Havarovaná skládka nebezpečných odpadů již přes deset let kontaminuje okolní vody kyselinou sírovou a těžkými kovy.

Řešili jsme několik případů kácení stromů. Podařilo se nám zabránit již započatému kácení aleje podél silnice mezi obcemi Třešť a Růžená. Celkem 102 stromů jsme tak zachránili před zbytečným kácením.

Ve Vyskytné nad Jihlavou jsme pomohli založit občanské sdružení, kterému se ve spolupráci s námi podařilo zamezit rozšíření skládky komunálního odpadu. Nyní je skládka uzavřena.

Poskytlí jsme přes 300 konzultací místním obyvatelům ve věcech týkajících se životního prostředí a účasti veřejnosti na rozhodování.

Vedoucí pobočky: Ing. Jana Vitnerová

Arnika Ostrava

V průběhu celého roku jsme se zabývali ohrožením městské zeleně na různých místech Ostravy. Spolu s dalšími sdruženími se nám

Na informačních stáncích Arniky seznamujeme veřejnost s našimi zkušenostmi s ochranou životního prostředí a s činností, kterou se zabýváme. Foto: archiv Arniky

podarilo zabránit vykácení vzrostlých stromů v alejích městské památkové zóny v Ostravě-Porubě, které měly ustoupit parkovacím místům. Zabránili jsme vykácení 17 vzrostlých stromů na dopravně přetížené Opavské ulici, které jsou významné pro ochranu před hlukem a zplodinami z dopravy. Spolu se sdružením Sv. Václav se nám podařilo oddálit vykácení čtyřřadé lipové aleje o sto šedesáti stromech v Komenského sadech. Dalšímu kácení zdravých stromů jsme zabránili v Budečské ulici.

Účastnili jsme se řady dalších správních řízení o povolení kácení dřevin, v některých jsme dosáhli zvýšení náhradní výsadby na odpovídající množství, v některých jsme kácení zabránili.

V Městské knihovně jsme uspořádali fotografickou výstavu „Chemické havárie – neštěstí, o kterých průmysl nemluví, neštěstí, kterým se dá předejít“.

O nebezpečí PVC jsme informovali prostřednictvím petičních stánků na oslavách Dne Země na Slezsko-ostrovském hradě a na festivalu Colours of Ostrava. Před supermarketem jsme uspořádali anketu, nakolik jsou zákazníci řetězců obeznámeni s nebezpečím PVC v potravinných obalech.

Vedoucí pobočky: Mgr. Helena Váňová

Arnika Praha

Zahájili jsme soutěž „Živá Praha“ pro žáky základních a studenty středních škol v Praze. Každý měsíc účastníci soutěží o věcné ceny v kvízích na témata týkající se různých oblastí ochrany životního prostředí.

Uspořádali jsme 10 besed a přednášek pro veřejnost. Díky pravidelnosti (každá druhá středa v měsíci kromě prázdnin) a zajímavým

Tým Bořena každoročně kosí louky v západní části Českého středohoří. Zajišťujeme tak životní podmínky pro mnoho vzácných druhů rostlin, které by zde jinak nemohly růst. Foto: František Kraus

tématům se podařilo z přednášek udělat zavedené a navštěvované akce.

Se Sdružením Tereza jsme se zúčastnili oslav Dne Země v Centrálním parku u metra Lužiny. Tady jsme představili výstavu o ochraně ovzduší a vod, kterou doplnila petiční akce „Za náhradu PVC“. Pro děti jsme měli připravený kvíz o sovách se sovím pexesem jako odměnou pro úspěšné soutěžící.

Zapojili jsme se do Ekofestivalu – veletrhu neziskových organizací pořádaném Zeleným kruhem na Náměstí Míru. Další infostánky pro veřejnost o nebezpečí PVC a o odpadech jsme měli např. na Bidožínkách v Nenačovicích, na hudebním festivalu Babí léto v PL Bohnice a na Zeleném dnu v Botanické zahradě.

Vedoucí pobočky: Lenka Petrlíková Mašková

Arnika Tým Bořena

Tým Bořena je pozemkový spolek Arniky, který pečuje o několik lokalit v západní části

Českého středohoří se vzácnými druhy rostlin.

Provedli jsme podrobný průzkum lokalit, na jehož základě a po zjištění majetkových vztahů jsme zahájili jednání s vlastníky pozemků a získali souhlas s údržbou dalších dvou pozemků s výskytem ohrožených rostlin.

Uspořádali jsme tábor dobrovolníků na údržbu jedné z lokalit, kterou jsme pokosili a odstranili náletové dřeviny. Během tábora jsme pro dobrovolníky zorganizovali také výlet na zajímavá místa s vyhlídkou do okolí.

Na šesti místech v regionu Českého středohoří jsme uspořádali výstavu informující o aktivitách Týmu Bořena a o vzácných rostlinách na lokalitách v Českém středohoří.

Podali jsme připomínky k plánovanému obchvatu Bíliny, aby byl záměr posouzen i ve variantě, která by měla menší dopad na lokality s ohroženými rostlinami a živočichy. Krajský úřad Ústeckého kraje naše připomínky akceptoval.

Strategický plán

R

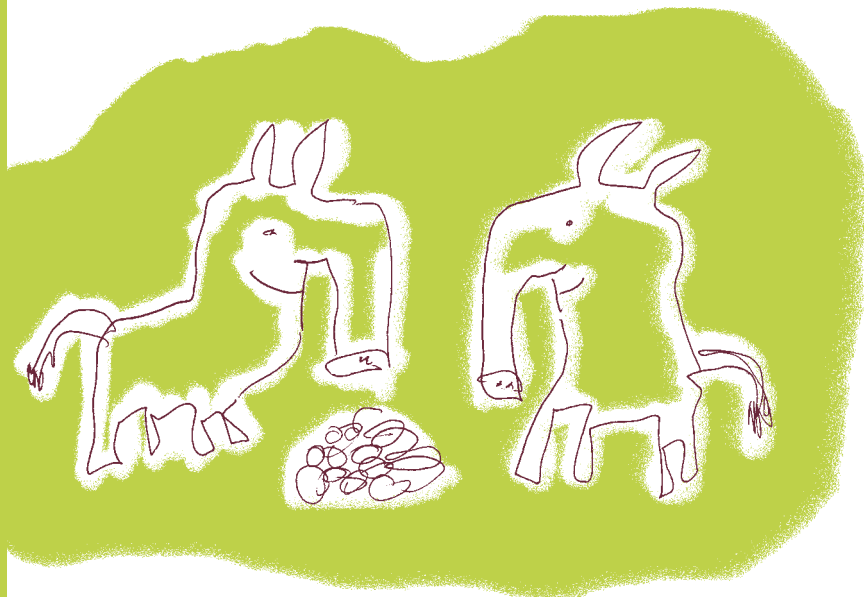
ok 2007 byl pro pracovníky Arniky také ve znamení tvorby strategického plánu na období 2008–2013. Jeho vytváření probíhalo v několika cyklech po celý rok a výsledek byl představen na Valné hromadě Arniky, která se konala 20. října 2007. Strategický plán přinesl zjednodušení rozhodovací a organizační struktury a lepší vymezení zaměření budoucí činnosti Arniky.

Rozhodovací struktura se zjednodušila o jednu úroveň, kdy byla sloučena funkce Užší rady a Výkonné rady, přičemž byly zachovány prvky demokratického rozhodování. Počet osob v tomto orgánu byl stanoven na pět, z nichž Valná hromada volí předsedu. Dva zástupci ve Výkonné radě reprezentují pobočky a tři programy. Členové Arniky mají přístup na jednání Výkonné rady a mohou Radě dodávat podněty k projednání. Nejvyšším orgánem Arniky zůstává Valná hromada, která se schází každoročně, zpravidla 3. říjnový víkend.

Valná hromada schválila také změnu Stanov Arniky, která zohledňovala výše uvedené organizační a rozhodovací změny. Změna stanov byla zaregistrována Ministerstvem vnitra 6. listopadu 2007 a Stanovy jsou ke stažení <http://www.arnika.org>.

V roce 2007 měla Arnika Užší radu v tomto složení: předseda Jindřich Petrlík, místopředsedové: Lenka Petrlíková Mašková, Kamil Repeš, Kateřina Režná, Martin Skalský.

Arnika – celkový rozpočet

Výnosy roku 2007

Členské příspěvky a dary jednotlivců	370 451	4,6%
Dary od právnických osob	16 000	0,2%
Dotace ze státních zdrojů	1 313 000	16,3%
Dotace z EU	2 812 353	34,9%
Granty z českých nadací	427 555	5,3%
Granty od zahraničních nadací	2 198 745	27,3%
Vlastní činnost	920 640	11,4%
VÝNOSY CELKEM	8 058 744	100,0%

Náklady roku 2007

Osobní náklady	3 026 069	39,6%
Konzultační a odborné služby	382 461	5,0%
Komunikační náklady	294 247	3,9%
Publikační náklady	366 651	4,8%
Spotřební materiál	451 624	5,9%
Jízdné a přepravné	329 872	4,3%
Nájmy	267 296	3,5%
Per diem a reprezentace	113 108	1,5%
Ostatní náklady vč. přefakturace partnerům	660 418	8,6%
Nevyčerpané fondy (náklady roku 2008)	1 748 111	22,9%
NÁKLADY CELKEM	7 639 857	100,0%

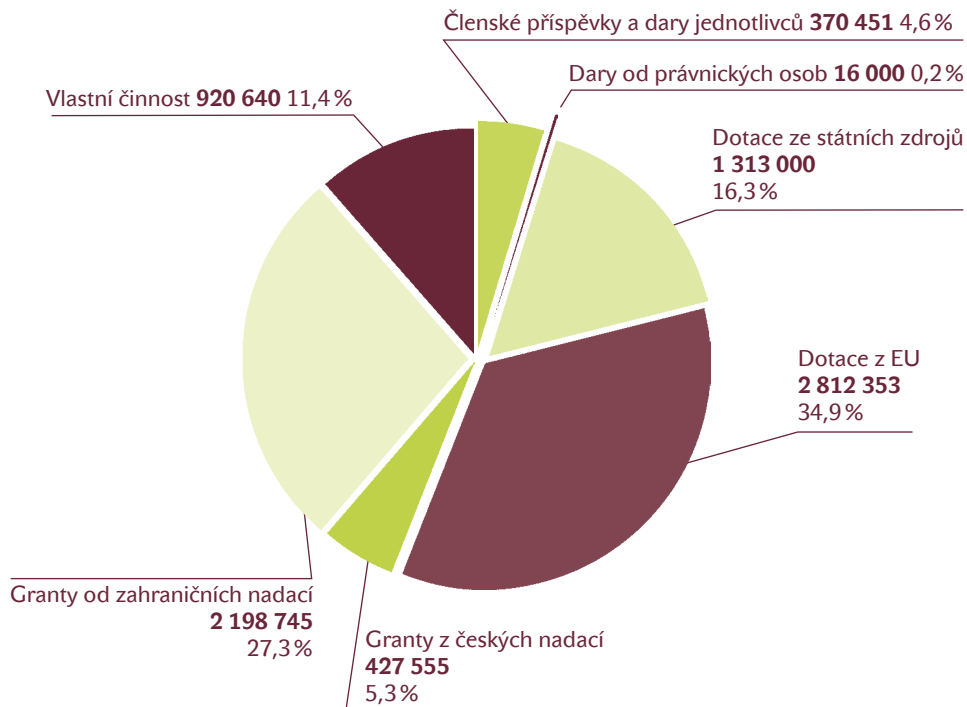
Hospodářský výsledek **418 887**

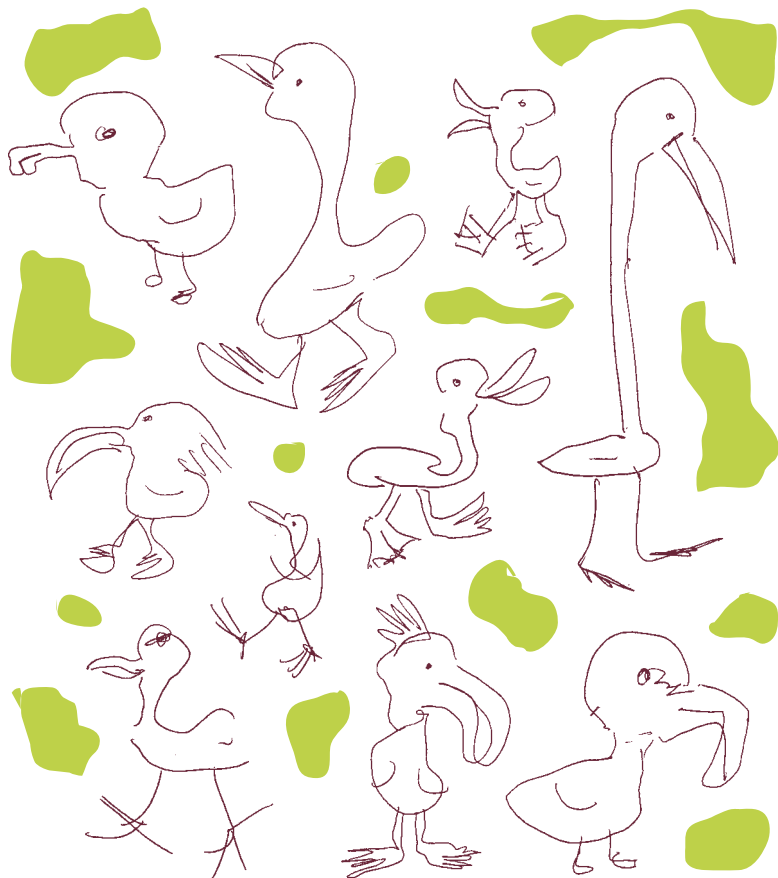

Přehled největších dárců

Struktura výnosů

Přehled hospodaření jednotlivých subjektů sdružení Arnika

Arnika dle svého statutu zřizuje své organizační jednotky, které mají místní či tematickou působnost. Všechny subjekty se řídí stejným statutem, registrovaným u Ministerstva vnitra pod číslem: VS/1-1/48279/01-R dne 16. 10. 2001 ve znění posledních schválených změn ze dne 6. listopadu 2007.

Arnika – zřizovatel		(IČO: 265 43 281)
Náklady v roce 2007	303 418 Kč	
Výnosy v roce 2007	482 992 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	179 574 Kč	

Arnika – Koordinační centrum		(IČO: 709 38 105)
Náklady v roce 2007	781 406 Kč	
Výnosy v roce 2007	790 470 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	9 064 Kč	
<i>Pozn.: subjekt byl k 31. 12. 2007 právně sloučen s Arnikou (IČO: 265 43 281)</i>		

Arnika – Centrum pro podporu občanů		(IČO: 709 47 261)
Náklady v roce 2007	339 205 Kč	
Výnosy v roce 2007	543 553 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	204 348 Kč	

Arnika – Děčín		(IČO: 646 76 587)
Náklady v roce 2007	74 492 Kč	
Výnosy v roce 2007	89 061 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	14 569 Kč	
<i>Pozn. subjekt byl k 31. 12. 2007 právně sloučen s Arnikou (IČO: 265 43 281)</i>		

Arnika – Praha		(IČO: 711 68 842)
- v roce 2007 bez nákladů a výnosů. Právní subjekt byl v roce 2007 zrušen.		

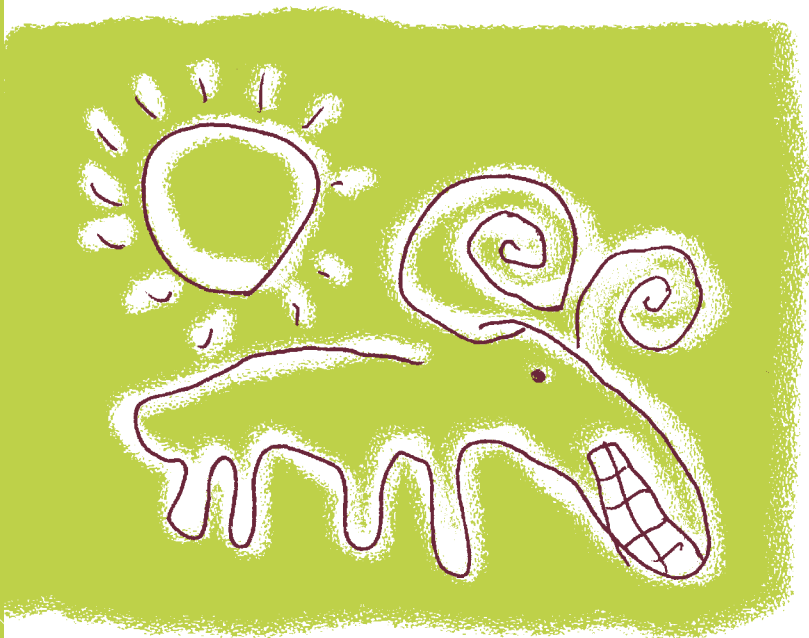
Arnika – Ostrava		(IČO: 709 46 515)
Náklady v roce 2007	71 125 Kč	
Výnosy v roce 2007	163 011 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	91 886 Kč	
<i>Pozn. subjekt byl k 31. 12. 2007 právně sloučen s Arnikou (IČO: 265 43 281)</i>		

Arnika – Tým Bořena		(IČO: 709 39 888)
Náklady v roce 2007	272 398 Kč	
Výnosy v roce 2007	304 183 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	31 785 Kč	
<i>Pozn. subjekt byl k 31. 12. 2007 právně sloučen s Arnikou – Program Ochrana přírody (IČO: 709 52 027)</i>		

Arnika – Program Ochrana přírody		(IČO: 709 52 027)
Náklady v roce 2007	1 137 363 Kč	
Výnosy v roce 2007	1 012 210 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	-125 153 Kč	

Arnika – Program Toxické látky a odpady		(IČO: 709 47 805)
Náklady v roce 2007	4 551 269 Kč	
Výnosy v roce 2007	4 564 083 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2007	12 814 Kč	

Poděkování a spolupráce

Arnika se během svého působení stala uznávanou ekologickou organizací. To by nebylo možné bez spolupráce s mnoha českými i zahraničními organizacemi, ale ani bez podpory jednotlivců, kteří jsou ochotni nám věnovat svůj čas a/nebo přispět finančně. Pokládáme si za čest, že můžeme chránit životní prostředí společně, a jsme rádi, že naše cíle sdílí tolik dalších lidí. Arnika děkuje především těmto organizacím a jednotlivcům:

Poděkování významným dárcům (nad 150 000 Kč)*:

EEA Grants, prostřednictvím NROS
Ministerstvo životního prostředí ČR
IPEN (International POPs Elimination Network)
Magistrát hl. m. Prahy
Health Care Without Harm (HCWH)
Evropská komise, program Grundtvig
The New World Foundation
Nadace Partnerství
Royal Embassy of Netherlands

Poděkování ostatním dárcům*:

EEB (European Environmental Bureau)
UNEP
Česko-německý fond budoucnosti
The Greens/EFA in the European Parliament
NSSEV Pavučina
Environmental Health Fund
Deutsche Umwelthilfe
Nadace Veronica
REC v zastoupení UNDP/GEF
Profiterm Morava, s. r. o.
Olmex-Kal, s. r. o.
Z servis, s. r. o.

Poděkování podporovatelům nad 3000 Kč:

Blaha Martin
Heinzl Petr
Hlavatý Ladislav
Charvátová Jiřina
Jakoubková Hana
Mácha Přemysl
Matějková Eva
Rojíková Tatiana
Smolík Jan
Strmiska Čestmír
Topinka Zdeněk
Vokáč Michal
Vrubel Zdeněk

Poděkování podporovatelům nad 1000 Kč:

Bendová Ludmila × Brabcová Karolína × Cigánek Jiří × Černý Jaroslav × Dejmal Ivan × Eichler Renata × Fabiánová Zuzana × Fischerová Táňa × Furstová Jana × Hájek Radko × Hakr Tomáš × Hauf Štěpán × Havel Milan × Hladká Eva × Hlavatá Jana × Hobza Martin × Houfek Josef × Hrdina Petr × Chudoba Lukáš × John Robert × Jopková Miroslava × Kaňka Pavel × Kárská Marie × Kassa Pavlína × Klípová Barbora × Kohák Erazim × Kohoutek Jiří × Kornyeiová Zdeňka × Kotrbáček Jan × Kraus František × Krejzlík Václav × Krist Jiří × Kubíček Jiří × Kučerová Berenika × Kysela Jindřich × Lomička Jan × Louma Stanislav × Majer Jan × Málek František × Malý Petr × Marek Dušan × Marenčák Karol × Marschhausenová Marie × Mašek Karel st. × Mašková Wendy × Mazánek Jan ×

Mikušová Monika × Mojžíš Pavel × Mollová Eva × Mourková Jana × Nahodil Jiří × Nimrichtr Viktor × Novotná Helena × Ottomanský Miroslav × Packa Tomáš × Pavelka Ondřej × Petrlíková Mašková Lenka × Procházková Marie × Rataj Jiří × Repeš Kamil × Řeháková Olga × Sadilová Jitka × Soukup Pavel × Spurná Marta × Starý Martin × Stráský Dalibor × Strbíková Ivona × Šindlar Miloslav × Šulc Miroslav × Tajerová Pavla × Tatek Ervín × Tomek Jaroslav × Tůma Vlastimil × Váňová Helena × Veselá Jiřina × Vojíš Václav × Volf Luděk × Zlinský Antonín × Zochová Klára × Žaloudek Jaroslav

Poděkování za pravidelnou podporu do 1000 Kč:

Barvíková Marie × Beranová Kristina × Čábelová Eva × Čapková Šárka × Čepková Ivana × Dědková Eva × Doležel Bronislav × Dostálová Vladimíra × Effenberk Jindřich × Forštová Lucie × Fritzová Věra × Haverkamp Jan × Hladík Radek × Hodinář Karel × Chmelík Petr × Klégrová Marie × Knotek Ivan × Konarovská Věra × Látal Jan × Lippert Jan × Martínková Lucie × Maryško Jan × Merhautová Iva × Mučová Marie × Myron Gawdun × Najbertová Marie × Navara David × Nehasilová Marie × Nevečeřal Ivo × Novák Jaroslav × Oppová Alice × Perlíková Eliška × Pfeiferová Štěpánka × Pietras Tomáš × Pišová Soňa × Prchalová Hana × Prokop Alexandr × Provazníková Jiřina × Přečová Irena × Přistoupilová Jarmila × Ptáček Jaromír × Purschová Adéla × Purschová Milena × Režná Kateřina × Růžičková Marie × Solníčková Jindra × Strnadová Karolína × Sýkorová Marie × Šebková Karolína × Šidová Jana × Šimová Marie × Šmída Ondřej × Štěpánová Jarmila × Švarc Jiří × Thygessen Karel × Tollinger Kamil × Tomášek Jiří × Tvrzová Jana × Urbánková Kristýna × Vejvodová Eva × Viktorová Jitka × Volfovi Martin a Eva × Zatloukal Radek × Zemánek Jiří × Zmátlo Milan × Zmek Bořivoj

Poděkování partnerům:

Atelier pro životní prostředí
BUND, Německo
CENIA
Správa CHKO Labské pískovce
Ekologický právní servis
Zelený kruh

Poděkování významným dobrovolníkům:

Hotzká Lenka
Matuška Lukáš
Pelikán Lukáš
Reichert Radek
Repešová Jitka
Szaffnerová Kateřina
Váňová Helena
Volf Martin

Poděkování za spolupráci:

Karlík Vlastimil
Klátilová Andrea
Milunič Vlado
Němeček Jakub
Petrlík Ondřej
Šikola Luděk
Tošner Ondřej

Kontakty

Arnika

Lenka Petrlíková Mašková
arnika@arnika.org
tel/fax/záznam.: 222 781 471, 774 406 825
www.arnika.org
IČO: 265 432 81
Chlumova 17, 130 00 Praha 3

Program Toxické látky a odpady

RNDr. Jindřich Petrlík
odpady@arnika.org, toxic@arnika.org
tel/fax/záznam.: 222 781 471
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
IČO: 709 478 05
www.toxic.arnika.org

Program Ochrana Přírody (a Tým Bořena)

Jana Vitnerová
tel.: 775 315 818
jana.vitnerova@arnika.org
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
IČO: 703 520 27
www.priroda.arnika.org

Centrum pro podporu občanů:

Martin Skalský
tel/fax/záznam.: 222 781 471, 775 168 026
cepo@arnika.org
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
IČO: 709 472 61
www.cepo.arnika.org

Arnika Děčín

Kamil Repeš
tel/fax: 412 510 650
decin@arnika.org
Hudečkova 1, 405 01 Děčín 1
www.decin.arnika.org

Arnika České Budějovice

Jitka Straková
ceskebudejovice@arnika.org
Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice
www.ceskebudejovice.arnika.org

Arnika Chotěboř

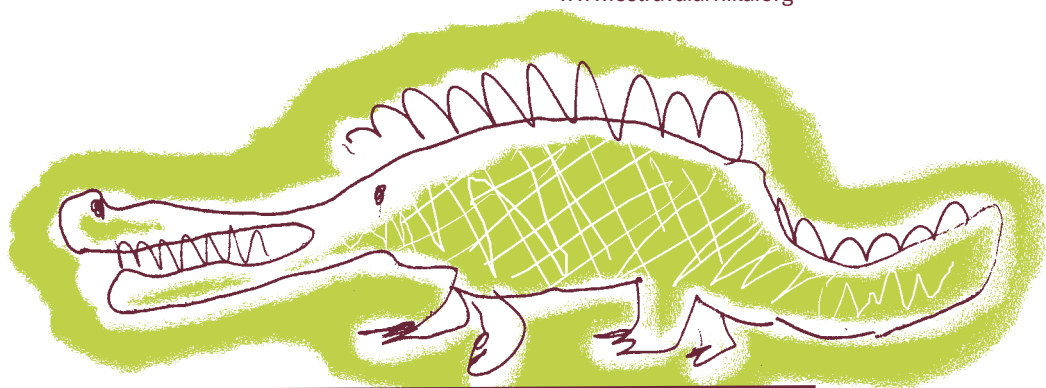
Matěj Man
chotebor@arnika.org
tel: 724 115 436
V Drázkách 1037, 583 01 Chotěboř

Arnika Jihlava

Jana Vitnerová
jihlava@arnika.org
tel.: 775 315 818
Škrétova 5, Jihlava
www.jihlava.arnika.org

Arnika Ostrava

Vendula Kubačáková
ostrava@arnika.org
tel: 596 244 314
Bohumínská 63, 710 00 Ostrava 2
www.ostrava.arnika.org

Číslo účtu pro dary a členské příspěvky: 173 570 941/0300

Posláním Arniky je zlepšení stavu životního prostředí a ochrana přírody. Arnika se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, znečištěním životního prostředí a podporou látkami a odpady a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Významnou roli v naší činnosti hraje i mezinárodní a přeshraniční spolupráce.

www.arnika.org

V květnu 2008 vydala Arnika, o.s.
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
tel. 222 781 471
e-mail: arnika@arnika.org

Vysázel, graficky upravil a ilustroval Jakub Němecek.

